

Az ismeretkör: Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

- 1) Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana 1.
- 2) Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana 2.

Tantárgy neve: Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana 2. CSKN szak Neptunkód: ECS2O0001N	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50% elmélet-50% gyakorlat	
A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: 2ea+2gy az adott félévben, Az adott ismeretátadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető• az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek közös elektronikus felületen• a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen• digitális tananyag (elméleti jegyzet, feladatgyűjtemény, tervezetgyűjtemény, tematikus antológia) biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy a teljesített feladatok és a féléves tematika szerint megírt zárthelyi dolgozat alapján <ul style="list-style-type: none">• a feladatok értékelése: megfelelt/nem felelt meg,• a zárthelyi dolgozatok értékelése: az elégtelentől jelesig Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: Feladatok: <ul style="list-style-type: none">• memoritergyűjtemény összeállítása a megadott műfaji és esztétikai választási szempontok szerint• beszámoló a memoritergyűjteményből• műelemzési feladatok egyéni és csoportmunkában a gyerekversek, a meseregény témaköréből• játékgyűjtemény készítése megadott szempontok alapján<ul style="list-style-type: none">○ a játékok ismertetése, bemutatása mikrocsoportos tevékenységekben; közös értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés• esszéírás választható módszertani, irodalomtörténeti, irodalomelmélet témakörök egyikéből<ul style="list-style-type: none">○ a tudományos műfaj szabályainak gyakorlása, oktatói értékelés○ prezentációkészítés az esszé bemutatására; opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés	
A tantárgy tantervi helye: 2. félév	
Előtanulmányi feltételek: Anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana 1.	
Tantárgyleírás: A mondóka, a vers, a mese szerepe a csecsemő és kisgyermekes nyelvi-irodalmi nevelésében Irodalmi nevelés lehetséges módszerei: mondókázás, verselés, képeskönyv-nézegetés A nyelvi szocializáció kérdései: beszédfejlődés, a fejlődés megfigyelésének szempontjai; a beszédzavarok, a fejlődés támogatása; literációs nevelés A nyelvi és kommunikációs kompetenciák alakulása, alakítása;	

Az anyanyelvi fejlesztőjátékok
A nyelvi-kommunikációs nevelés lehetőségei a különböző nevelési helyzetekben
Az átmenetek megkönnyítése: család – bölcsőde – óvoda

kötelező és ajánlott irodalom:

1. Gyöngy Kinga: **Első lépések a művészetek felé I. A vizuális és az anyanyelvi-irodalmi nevelés lehetőségei kisgyermekkorban.** Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2015. ISBN 978 615 5376 53 5
2. Gyöngy Kinga: A bölcsődei művészeti nevelés előzményei és jelen gyakorlata http://www.eltereader.hu/media/2014/06/GyongyK_ABolcsodei_READER.pdf
3. Korintus Mihályné dr. - Dr. Nyitrai Ágnes, Rózsa Judit: **Játék a bölcsődében.**Módszertani levél. NCSSZI Budapest, 2003.
4. Molnár Csilla: A kisgyermekkor anyanyelvi nevelés összetevői. In: A kisgyermekkor nevelés módszertana. NYME, Szombathely, 2015. http://pszk.nyme.hu/downloads/Tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tetek/kisgyermekkor_%20nevel%C3%A9s_%20m%C3%B3dszertana.pdf
5. Bódis Zoltán: *Gyermek, nyelv, költészet*, In: Bálint Péter-Bódis Zoltán: *Változatok a gyermeklírára*, Didakt Kiadó, Debrecen, 2006. 9-19. ISBN 963-86659-8-6
6. *Aranysityak. Friss gyerekversek.* Csodaceruza Kiadó, Bp., 2010. ISBN 978-963-8867-2-2

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.
- Korszerű játék-módszertani ismeretekkel rendelkezik.
- A művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra, a mozgásfejlődés és a nyelvi, kommunikatív fejlődés) támogatása területén a három év alatti korosztályhoz illeszkedő módszertani ismeretekkel rendelkezik, és tisztában van e tevékenységek személyiségfejlesztő hatásával.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.
- Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.
- Megteremti a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában.
- Kielégíti a kisgyermek esztétikai szükségleteit, szakszerűen támogatja a különböző művészeti ágakhoz kapcsolódó kisgyermekkor alkotó és befogadó tevékenységeket, a fejlődő gyermeki kreativitást. Támogatja a motoros képességek és a nyelvi, kommunikatív képességek fejlődését.

c) attitűdje

- Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömeit okoz számára.
- Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, szívesen vesz részt művészeti tevékenységekben.
- A kisgyermek és önmaga kreativitását örömmel éli meg.
- Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

- Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.

Tantárgy felelőse: Zóka Katalin, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet, főiskolai tanár PhD